

[Hendriksen.]

det Udvalg, som forhaabentlig vil blive nedsat, thi jeg antager ikke, man fra nogen Side vil have noget imod, at vi faar et Udvalg, der skal beskæftige sig med disse Spørgsmaal, og dær vil vi faa Lejlighed til nærmere at komme ind paa Enkeltheder. En Udvikling i samme Retning som den, der hidtil har fundet Sted, er i hvert Fald med et mildt Ord skadelig.

Holger Kristiansen: Overfor det foreliggende Lovforslag er der, synes jeg, kun eet at gøre, og det er at anbefale det til Vedtagelse uændret og til hurtigst mulig Fremme. Det er naturligvis beklageligt at skulle gaa til Nedlæggelse af en Virksomhed, der har været til Fordel for Bogø og Befolkningen derovre og selvfølgelig ogsaa har været til Nytte for en Klasse Mennesker, men der er jo ikke noget at gøre ved det.

Naar Forholdene og Udviklingen har medført, at en Inddragning af disse smaa Skoler er en økonomisk Nødvendighed, saa maa man inddrage dem, og en saadan Inddragning af enkelte af Skolerne burde vist allerede tidligere have fundet Sted. I 1916, da der gennemførtes en Lov om Ændringer i Navigationsundervisningen, var flere af Navigationsskolerne vanskeligt stillet, og da der faktisk var flere Skoler end nødvendigt til Dækning af Behovet i Retning af Uddannelse af Søfolk, havde det vel været rigtigt allerede den Gang at gaa til en Sammendragning af Undervisningen paa et færre Antal Skoler.

I en Tid, da der kun stilledes beskedne Krav om Kundskaber, og man derfor kunde nøjes med faa og ringere Lærerkrafter, og da Fordringerne i Henseende til Lokaler og lignende nærmest var minimale, var det saa uhyre let at oprette saadanne Skoler; hvor lokale Forhold tilskyndede dertil, skete Oprettelsen uden synderlig Vanskelighed. Men med Kravet om mere omfattende Kundskaber og som Følge deraf bedre uddannede Lærere og tillige om større og bedre Lokaler opstod der Vanskeligheder, hvor Grundlaget for Opfyldelse af disse Fordringer ikke var til Stede. Ved den Udvikling, der har fundet Sted indenfor Skibsfarten med Overgang fra smaa til større Skibe o. s. v., er Forholdene blevet endnu vanskeligere, saaledes at en Sammendragning af disse smaa Skoler i Virkeligheden er blevet det naturlige, thi det kan jo ikke være nogen Statsopgave at opretholde Skoler, for hvilke ingen naturlig Basis findes.

Nu er der nævnt af det ærede Medlem Hr. Tange, at der er en Tradition at tage Hensyn til i det foreliggende Tilfælde, og det er jo rigtigt; der knytter sig til denne Skole paa Bogø den Omstændighed, at den er oprettet af en af Landets højt fortjente Mænd, C. Berg. Jeg nærer megen Sympati for C. Bergs Personlighed og for den politiske og folkelige Indsats, han har gjort i det danske Samfund, og jeg forstaar og anerkender fuldt ud den Pietetsfølelse overfor C. Bergs Minde, som har fundet sit Udtryk dels i de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Tange fremsatte, og dels i Bestræbelserne fra Befolkningen paa Øen Bogø for at opretholde den af C. Berg oprettede Bogø Navigationsskole; jeg er selv besjælet af Pietetsfølelse overfor C. Bergs Minde, men jeg tror, at vi neppe vilde handle i C. Bergs Aand, om vi med store Ofre fra Stat og Kommune holder Skolen i Gang, blot fordi den er knyttet til Navnet C. Berg, medens der ikke i de foreliggende faktiske Forhold længere findes noget naturligt Grundlag for dens Eksistens.

Ved Revisionen af Loven i 1922 var der allerede Røster fremme om Nedlæggelse af enkelte af de smaa Skoler, og den daværende Handelsminister var ikke afvisende overfor Tanken, selv om han ganske vist veg tilbage for at handle i Overensstemmelse med denne Tanke. Staten har siden maattet betale med klingende Mønt, og Kommunen har maattet yde sit Bidrag. Nedlæggelsen havde i 1922 været det naturlige og rationelle; i Stedet for gik man til Statsgaranti, med den Begrænsning, at Kommunen i 5 Aar skulde betale Halvdelen af Underskuddet, men denne Forpligtelse bortfaldt den 1. April 1927, og Staten er derefter ene om at bære Underskuddet. Men et Underskud af 12 000—13 000 Kr. aarlig er virkelig for stort et Offer at bringe en Opgave, som er uden fornuftigt Formaal, og det er den jo, naar der ikke er Brug for saadanne smaa Skoler til Uddannelse af Skibsførere.

I de 3 sidste Aar har, som det er oplyst i Bemærkningerne til Lovforslaget, Underskuddet pr. Elev andraget fra 600 til 900 Kr. aarlig, hvortil endda kommer Underskuddet ved Kostafdelingen; og da nu den særlige Lejlighed til Nedlæggelse er til Stede, at Bestyreren er død, og at der er for faa faste Lærere ved Navigationsskolen, og da Staten altsaa kan spare 12 000—13 000 Kr. aarlig og frigøre Lærerkrafterne til nyttig Anvendelse andetsteds, saa kan der ikke være nogen Art af Betæneligheder, synes jeg, ved at skride til Nedlæggelse af denne Skole,